

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 352/06-60

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. decembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti A. S., B., zastúpeného advokátkou Mgr. E. B., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 7/03, takto

r o z h o d o l :

Základné právo A. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 7/03 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. decembra 2005 doručené podanie A. S., B. (ďalej len „sťažovateľ“) označené ako „*Podnet na porušenie zákona – preskúmanie. Sťažnosť proti nezákonnému postúpaniu Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR*“. Ústavný súd posúdil podanie sťažovateľa podľa

jeho obsahu ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a zároveň vyzval sťažovateľa na doplnenie svojho podania.

Po doplnení podania ústavný súd konštatoval, že ide o sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a dosiaľ prijatými rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní v trestnej veci obžalovaného N. B. a spol. vedenom krajským súdom pod sp. zn. 1 T 7/03, ako aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy postupom Ústavu na výkon väzby Bratislava (ďalej len „ústav“).

Po predchádzajúcej výzve sťažovateľovi bolo ústavnému súdu 19. júna 2006 doručené podanie advokátky Mgr. E. B., z ktorého vyplýva, že prevzala právne zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom. Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby upresnila sťažnosť a doplnila ju o náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Na výzvu ústavného súdu zareagovala právna zástupkyňa sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 3. októbra 2006.

Z podania právnej zástupkyne sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ berie späť svoju sťažnosť v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv postupom a rozhodnutiami najvyššieho súdu, ako aj postupom ústavu, a zotrváva len na tej časti sťažnosti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 7/03.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti rozhodol nasledovne:

„1. Sťažnosti navrhovateľa A. S. vyhovel, nakoľko prišlo k jeho porušeniu základného práva, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručených v čl.

48 ods. 2 Ústavou Slovenskej republiky a prikázal Krajskému súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 1 T 7/03 konať bez ďalších prieťahov.

2. Navrhovateľovi priznal primerané finančné zadostučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch vo výške 150.000,- Sk (slovom stopäťdesiatisíc slovenských korún).“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 352/06-48 z 31. októbra 2006 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa a podpredsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedu krajského súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľa a podpredseda krajského súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vyjadrenie podpredsedu krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 7. decembra 2006. Okrem iného sa v ňom uvádza:

„Dňa 21. 11. 2006 som uvedenú sťažnosť (vrátane jej doplnenia) postúpil na vyjadrenie predsedníčke senátu. Predsedníčka senátu sa k sťažnosti vyjadrila listom dňa 28. 11. 2006 tohto znenia:

Trestná vec obž. A. S. je vedená pod sp. zn. 1 T 7/03. V tej istej veci sú obžalovaní N. B., L. S., M. Š., R. P., obžaloba je podaná pre 9 samostatných skutkov.

Vec napadla na tunajší súd dňa 28. 07. 2003. Bolo vytýčené neverejné zasadnutie na deň 05. 09. 2003 na rozhodnutie o žiadosti obž. S. o prepustenie z väzby. Táto bola zamietnutá. Dňa 08. 09. 2003 bolo vytýčené hlavné pojednávania na dni 10. – 13. 11. 2003 a po jeho vykonaní bolo pojednávanie odročené na 04. – 05. 02. 2004.

Dňa 24. 11. 2003 bol spis predložený Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o sťažnosti obž. S.. Sťažnosť bola zamietnutá, spis sa vrátil na tunajší súd dňa 12. 01. 2004. Hlavné pojednávanie dňa 04. 02. 2004 nebolo vykonané pre ochorenie jedného z obhajcov, bolo odročené na 28. – 29. 04. 2004.

Dňa 29. 03. 2004 bol zatiaľ spis predložený Najvyššiemu súdu SR na predĺženie lehoty väzby u všetkých obžalovaných. Väzba bola predĺžená do 13. 10. 2004, spis sa vrátil na tunajší súd 16. 04. 2004.

Dňa 19. 03. 2004 obžalovaný Š. podal žiadosť o prepustenie na slobodu. O tejto bolo rozhodnuté dňa 29. 03. 2004 tak, že bola zamietnutá.

Hlavné pojednávanie dňa 28. – 29. 04. 2004 bolo vykonané, avšak pre neprítomnosť niektorých svedkov bolo odročené na deň 01. 07. 2004.

Dňa 12. 05. 2004 bola doručená žiadosť obžalovaného R. P. o prepustenie z väzby na slobodu. Rozhodlo sa o nej dňa 31. 05. 2004 tak, že bola zamietnutá.

Hlavné pojednávanie dňa 01. 07. 2004 bolo vykonané a bol vyhlásený rozsudok. Dňa 30. 08. 2004 podal predseda senátu Dr. P. F. žiadosť o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku do 17. 09. 2004, čomu bolo vyhovené. Rozsudok bol vypracovaný 17. 09. 2004, kedy bol odovzdaný do spisovej kancelárie.

Dňa 01. 07. 2004 bolo okrem rozsudku súčasne rozhodnuté o prepustení obž. Š. na slobodu a o ponechaní obž. P. a S. vo väzbe. Ohľadne týchto uznesení boli podané sťažnosti.

Dňa 22. 09. 2004 bol spis poslaný na Najvyšší súd SR na predĺženie lehoty väzby u obž. B., S. a S.. Táto bola predĺžená do dňa 31. 05. 2005. Spis bol zároveň predložený na rozhodnutie o sťažnosti obž. S. a P. a o sťažnosti krajského prokurátora ohľadne obž. Š., ktorý bol dňa 01. 07. 2004 prepustený na slobodu. Najvyšší súd SR sťažnosť KP zamietol a obž. Š. prepustil na slobodu. Sťažnosti obž. P. a S. zamietol taktiež. Nedá sa zistiť kedy sa spis vrátil z najvyššieho súdu, ale dňa 26. 10. 2004 už predseda senátu dal úpravu na doručenie uznesení Najvyššieho súdu SR.

Dňa 16. 12. 2004 bolo vykonané verejné zasadnutie o prepustení P. na slobodu vzhľadom na ponúknutú kauciu, kedy obžalovaný bol prepustený na slobodu. Proti tomuto rozhodnutiu podal krajský prokurátor sťažnosť. Spis bol predložený dňa 03. 01. 2005 Najvyššiemu súdu SR v dôsledku sťažnosti KP ohľadne prepustenia P. na slobodu a ohľadne odvolania KP a všetkých obžalovaných. Dňa 21. 01. 2005 bol spis vrátený tunajšiemu súdu ako predčasne predložený s tým, že je neprehľadný, nezažurnalizovaný a že nemožno zistiť dátum doručenia rozsudku krajskému prokurátorovi.

Dňa 31. 01. 2005 bol spis znovu predložený na Najvyšší súd SR na rozhodnutie o podaných odvolaniach. Dňa 07. 04. 2005 bolo vytyčené verejné zasadnutie na deň 25. 05. 2005. V tento deň bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený v celom rozsahu podľa ustanovenia § 258 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na nové konanie. Spis sa vrátil dňa 19. 07. 2005 a opatrením zo dňa 25. 07. 2005 bol pridelený predsedníčke senátu JUDr. A. H. z dôvodu, že JUDr. P. F., predseda senátu v tomto období, bol dočasne pridelený na výkon funkcie sudcu na Najvyšší súd SR od 01. 01. 2005 do 31. 12. 2005.

Dňa 18. 07. 2005 bola súdu doručená žiadosť obž. S. o prepustenie z väzby. Keďže predsedníčka senátu čerpala riadnu dovolenku do dňa 05. 08. 2005, neverejné zasadnutie bolo vytyčené dňa 11. 08. 2005 na deň 16. 08. 2005. Žiadosť obž. S. bola zamietnutá, uznesenie bolo v ten istý deň napísané a expedované.

Dňa 18. 08. 2005 bola doručená žiadosť obž. S. o prepustenie na slobodu. Rozhodovalo sa o nej na neverejnom zasadnutí dňa 24. 08. 2005, kedy bola zamietnutá a v ten istý deň bolo uznesenie vypracované a expedované.

Dňa 06. 09. 2005 spis predložený Najvyššiemu súdu SR v dôsledku sťažností S. a S. a súbežne aj s návrhom na predĺženie lehoty väzby do dňa 19. 07. 2006 vzhľadom na zmenu predsedu senátu, ktorý musí celý, viac ako 2000 stranový spis naštudovať. Najvyšší súd SR zamietol sťažnosti obžalovaných a lehotu trvania väzby u B., S. a S. predĺžil do dňa 31. 03. 2006. Spis sa vrátil na tunajší súd dňa 13. 10. 2005, kedy sa začali doručovať rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

Dňa 09. 11. 2005 bola doručená súdu nová žiadosť obž. S. o prepustenie na slobodu. Bolo o nej rozhodnuté na neverejnom zasadnutí dňa 21. 11. 2005 tak, že bola zamietnutá. Keďže obž. S. podal sťažnosť, spis po návrate ostatných doručeníek bude predložený Najvyššieho súdu SR.

Dňa 12. 12. 2005 spis bol predložený na NS SR v dôsledku sťažnosti obž. S.. Spis sa vrátil z NS SR 16. 01. 2006, sťažnosť obž. S. bola zamietnutá.

Opatrením predsedníčky súdu bol spis dňa 09. 01. 2006 vrátený JUDr. P. F. (po skončení jeho dočasného pridelenia na Najvyššom súde SR) a po jeho preložení na Najvyšší súd SR bol spis dňa 01. 03. 2006 opätovne predložený JUDr. H.. Vzápätí na to obž. S. podal ďalšiu žiadosť o prepustenie na slobodu, ktorá bola uznesením tunajšieho súdu zo dňa 07. 03. 2006 zamietnutá.

Dňa 09. 03. 2006 bol spis odoslaný na NS SR s návrhom na predĺženie lehoty väzby. Návrhu krajského súdu nebolo vyhovené s odôvodnením, že väzba môže trvať iba 4 roky. Spis sa vrátil z NS SR dňa 23. 03. 2006, pričom všetci obžalovaní museli byť prepustení z väzby na slobodu.

A. S. bol na príkaz NS SR dňa 31. 03. 2006 prepustený z väzby na slobodu, keďže nášmu návrhu na predĺženie väzby nebolo vyhovené. Spolu s ním boli z väzby prepustení obž. B. a obž. S..

Dňa 04. 04. 2006 spis bol opätovne predkladaný NS SR na rozhodnutie o sťažnosti obž. S. proti uzneseniu zo dňa 07. 03. 2006. Spis sa po formálnom rozhodnutí vrátil dňa 27. 04. 2006. Odvtedy predsedníčka senátu doručuje uznesenie NS SR obž. B. a S., ktorí sa zdržiavajú na neznámom mieste. Čo sa týka obž. S., bolo mu uznesenie NS SR 4 Ntv 7/06 doručované na adresu B., doručka sa vrátila s tým, že adresát je neznámy.

Ihneď bolo nariadené doručenie tohto rozhodnutia na adresu trvalého bydliska, teda B.. Z tejto adresy sa nám dňa 12. 07. 2006 doručka vrátila s tým, že adresát je neznámy.

Dňa 19. 07. 2006 predsedníčka senátu požiadala Miestny úrad V. o zistenie pobytu obž. S.. Odpovedali nám dňa 28. 07. 2006 v tom zmysle, že hľadaný obžalovaný má hlásené bydlisko v D.

Až dňa 25. 10. 2006 bol doručený tunajšiemu súdu list od obž. S., ktorý nám oznamuje, že určite máme problémy s doručovaním písomností a preto sa rozhodol oznámiť svoju skutočnú adresu bydliska, ktorou je B. Na túto adresu sa mu teraz doručuje uznesenie NS SR.

Podľa vyjadrenia predsedníčky senátu netreba zvlášť zdôrazňovať, že tunajší súd nevedel zistiť, kde sa obž. S. zdržiava. Pokiaľ by sám nebol oznámil nové bydlisko, nevedeli by sme mu doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie, keďže obžalovaný zmenu bydliska neoznámil. Takéto správanie sa obžalovaného, ktorý vie o tom, že v jeho trestnej veci bude nariadené hlavné pojednávanie, považujeme za neseriózne a urobené v snahe predlžovať trestné konanie, čo sa mu napokon aj podarilo. Rovnako ako obž. S. sa správa spoluobžalovaný B., ktorého do dnešného dňa nevieme vypátrať a nemáme zatiaľ splnené zákonné podmienky na konanie proti ušlému. Z uvedených dôvodov nie je trestná vec obž. S. a spol. skončená.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 7/03.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: 1. právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2. správanie účastníka konania a 3. postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prejednávanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium ústavný súd zistil, že predmetom napadnutého konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 T 7/03 je trestná vec sťažovateľa a ďalších štyroch spoluobžalovaných, ktorí sú obžalovaní z trestného činu nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu, prekurzora a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 187 Trestného zákona platného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“). Traja z obžalovaných (vrátane sťažovateľa) sú obžalovaní tiež z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 Trestného zákona a dvaja z obžalovaných (vrátane sťažovateľa) sú obžalovaní tiež z trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny. Obžaloba je podaná pre 9 samostatných skutkov. Ústavný súd po preskúmaní predmetného súdneho spisu dospel k záveru, že ide o vec, ktorú treba z faktického hľadiska považovať za značne zložitú, pričom faktická zložitosť veci objektívne vplýva na celkovú dĺžku napadnutého súdneho konania.

2. V rámci druhého kritéria ústavný súd posudzoval správanie sťažovateľa ako účastníka konania. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že do času, kým bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu (do 31. marca 2006), mu nemožno pripisovať negatívny podiel na doterajšej dĺžke konania. Po svojom prepustení na slobodu sťažovateľ neoznámil krajskému súdu, že sa nenachádza v mieste svojho pobytu, čím spôsobil ťažkosti pri doručovaní písomností, a tak prispel k prieťahom v konaní.

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti vzal do úvahy aj skutočnosť, že tak sťažovateľ, ako aj ostatní obžalovaní viackrát počas doterajšieho priebehu súdneho konania využili právo podať žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a tiež právo podať sťažnosť proti rozhodnutiam krajského súdu, ktorými boli tieto žiadosti zamietnuté a konštatoval, že aj keď na jednej strane využitie týchto procesných práv sťažovateľa a ostatných obžalovaných nemožno hodnotiť ako ich negatívny podiel na celkovej dĺžke napadnutého súdneho konania, na druhej strane objektívne spôsobili, že krajský súd nemohol vo veci samej konať, keďže musel rozhodnúť o týchto žiadostiach v časových rámcoch vymedzených zákonom a následne po podaných sťažnostiach odstúpiť súdny spis na rozhodnutie o sťažnostiach najvyššiemu súdu.

3. V rámci tretieho kritéria ústavný súd posudzoval postup krajského súdu v doterajšom priebehu konania. Po preskúmaní súdneho spisu ústavný súd skonštatoval, že v období od podania obžaloby, t. j. od 28. júla 2003, do vydania rozsudku z 1. júla 2004 bol postup krajského súdu vzhľadom na okolnosti prípadu plynulý. Podľa názoru ústavného súdu nedošlo k zbytočným priet'ahom v konaní ani v nasledujúcom období, keď v čase od 22. septembra 2004 do 4. apríla 2006 bol súdny spis celkom 6-krát predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutia o odvolaniach a s'ťažnostiach obžalovaných, ako aj z dôvodu rozhodnutia o predĺžení väzby, pričom z celkového času cca 19 mesiacov nemal krajský súd spis k dispozícii viac ako 11 mesiacov. V období po 31. marci 2006 objektívne s'ťažuje plynulú činnosť krajského súdu smerujúcu k právoplatnému rozhodnutiu vo veci skutočnosť, že popri s'ťažovateľovi, ktorý neoznámil krajskému súdu miesto svojho pobytu, sa na neznámom mieste zdržiava spoluobžalovaný B.

Ústavný súd tiež vzal na vedomie, že krajský súd rozhodol o všetkých (spolu siedmich) žiadostiach s'ťažovateľa a ostatných obžalovaných o prepustení na slobodu podaných v doterajšom priebehu konania v primeranom čase, pričom o týchto žiadostiach musel rozhodnúť prednostne, čo mu objektívne s'ťažovalo možnosť venovať sa s výraznejšou intenzitou príprave rozhodnutia vo veci samej.

Zohľadňujúc faktickú zložitosť napadnutého konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 T 7/03, správanie s'ťažovateľa ako účastníka konania, ako aj postup krajského súdu v jeho doterajšom priebehu dospel ústavný súd k záveru, že aj keď od začatia konania uplynulo už viac ako tri a pol roka, nemožno považovať postup krajského súdu v tomto konaní za taký, ktorý by spôsobil vznik zbytočných priet'ahov a na tom základe porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a preto ústavný súd vyslovil, že postupom krajského súdu nebolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Po tom, ako ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svojím postupom v konaní sp. zn. 1 T 7/03 neporušil základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi s'ťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2006